

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

מֶלֶךְ בְּחוּץ הַמְּצוּקָה

וּלְהַבִּין, אִם לֹא, אֲשָׁל מִיָּד אֶת ר' הַלֵּל..."

אָכֵן. שְׁבוּעַ שְׁבוּעִים. צִיּוּנוֹ שֶׁל שְׂרׁוּלִיק הַפְּלִיאָה. נַחַת רַב נִשְׁפָּף מִכּוֹסוֹ. הוּא טַפָּס בְּסֶלֶם הַגְּמָרָא וְהִתְעַנֵּג בָּהּ. חֲבָרָיו קָבְעוּ עִמּוֹ חֲבָרוֹתוֹת וְקִשְׁרוּ עִמּוֹ קִשְׁרִים נְעִימִים. לְרַב הַצִּלְחָתוֹ, בָּאוּ חֲבָרָיו לְהִדְבֵּק בְּאֵשׁ הַהִתְלַהֲבוּת הַבוֹעֶרֶת בּוֹ. שְׂרׁוּלִיק נִהַפֵּךְ לְכַתְּבַת לְשָׂאלוֹת. בְּעֶקֶר נִהְנוּ חֲבָרָיו מִשּׁוֹרוֹת הַזָּהָב בְּסִכּוּמִיו, שֶׁם הָיָה הַכֵּל בְּרוּר וּמְסֻדָּר, קוֹשִׁיָא לְצַד תְּרוּץ, שְׂאֵלָה סְמוּכָה לְתַשׁוּבָה.

וְאִזּוֹ זֶה קָרָה. יֶלֶד חֲכָם וְחִכְמָלוֹג', שִׁקְנָאָה בְּעֶרְה בּוֹ, גָּלָה טְעוֹת בְּאַחַת מִשּׁוֹרוֹת הַסֵּפֶר. הוּא בָּא בְּטַעֲנָה לְשְׂרׁוּלִיק "אֵין זֶה נִכּוֹן! אֶתָּה כָּלֵל לֹא מְדִיקוֹ". הֵלֵךְ הַסְתַּוֵּבֵב וְשִׁפֹּף דִּיו שָׁחַר עַל שְׁמוֹ, הִשְׁחִיל אֶת שְׁמוֹ בֵּין שִׁיחוֹת הַיְלָדִים וְהַזְהִיר: שְׂרׁוּלִיק, לֹא. כָּזָה. תִּלְמִיד חֲכָם!

לֵב שְׂרׁוּלִיק הִתְרַסַּק לְרִסְסִים. בְּרַגַּע אֶחָד הַכֵּל נִכְבָּה וּנְשָׂרַף. אֵין חֶשֶׁק - אֵין הַצִּלְחָה. אֵין שְׂמִיחָה - אֵין לְמוֹד.

בְּשִׁיחָה כּוֹאֶבֶת סֵפֶר זֹאת לְאֲבִיו. וְהוּא, פָּשׁוּט פֶּתַח לְפָנָיו אֶת הַמַּעֲשֶׂה וְגָלָה אֶת הַסּוּד: כָּכָה זֶה הוֹלֵךְ. כָּל אֶחָד יוֹרֵד מִהַמְּלוּכָה. מִי שִׁיּוּדַע לְהַשָּׂאֵר בְּשִׂמְחָה גַּם בַּמַּצְבִּים הַקָּשִׁים וּבַמַּצְוִקוֹת וּמִתְחַזֵּק גַּם כְּשֶׁלֹּא הוֹלֵךְ כְּמוֹ שְׂרוּצִים, רְאוּיָה הַמְּלוּכָה לְשׁוּב אֵלָיו בְּקִרְבּוֹ. תִּתְחַזֵּק בַּמַּצְבָּה שְׂרׁוּלִיקוֹ כִּי תִצְלִיחַ וְתִתְרוֹמֵם יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

הַעֲיִנִּים בּוֹרְקוֹת, הַחִיּוֹף עַל הַפָּנִים, הַלֵּב צוֹהֵל, הַקּוֹל מִתְרַגֵּשׁ. הִנֵּה הִנֵּה לְאַחַר חֲדָשִׁים אַרְפִּים נִגָּשִׁים אָנוּ בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה לְלִמּוּד מַעֲשֶׂה י"ג מִהַסֵּפֶר סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת. הַמַּעֲשֶׂה הָאַחֲרוֹן מ'שְׁבַעַה בְּעִטְלֵעֵרֶס'. יְדוּעִים דְּבָרֵי רִבְנוֹ הַק' שָׁאֵמֶר: "אֵלּוּ לֹא יִדְעָתִי שׁוּם עֵנָן אַחֵר, כִּי אִם זֹאת הַמַּעֲשֶׂה, הָיָה גַם-כֵּן חֲדוּשׁ גְּדוֹל מְאֹד!"

רִבְנוֹ מְסַפֵּר עַל מֶלֶךְ שֶׁמָּסַר אֶת הַמְּלָכוּת שְׁלוֹ לְבָנוֹ הַיָּחִיד בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים, וַעֲשֶׂה מִשְׁתָּה גְדוֹל לְכָבוֹד בָּנוֹ. כְּשֶׁנִּשְׁעֲשׂוּ שָׁם שְׂמִיחִים הַשָּׂרִים וְכָל הַמְּשִׁתְּתָפִים, נֶעְמַד הַמֶּלֶךְ וְאָמַר לְבָנוֹ:

"הָיִית שְׂאֵנִי חוּזָה בְּכּוֹכְבִּים, וְאֵנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה עֵתִיד לִיִּרַד מִהַמְּלוּכָה, בְּכֵן תִּרְאֶה שְׂלֹא יִהְיֶה לְךָ עֲצָבוֹת כְּשֶׁתִּרְד מִהַמְּלוּכָה, רַק תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה!"

בְּיוֹם רִאשׁוֹן קָמוּ הַתִּלְמִידִים מִקֵּדֶם, בְּזִרְיוֹת וּבְשִׂמְחָה. מָה יוֹם מִיּוֹמִים שֶׁשִּׂמְחָה גְדוֹלָה עַל פְּנִיָּהֶם? הַיּוֹם עוֹלִים כְּתָה! נַעֲשִׂים גְדוֹלִים יוֹתֵר! מִכְּתָה ז' לְכַתָּה ח'. הַשְּׁנָה יִהְיֶה לָהֶם אֶת הַמֶּלֶךְ ר' הַלֵּל הַיְדוּעַ בְּמִיטָב כְּשִׁרְוֹנוֹתָיו לְרִתֵּק אֶת כָּל הַיְלָדִים בְּסִגִּיּוֹת הַגְּמָרָא.

בֵּין הַיְלָדִים הִתְרַגֵּשׁ גַּם שְׁמַעוֹן-נֶתָן. בִּידוֹ אֶחָז סֵפֶר חֲדוּשֵׁי תוֹרָה עַל מִנַּת שְׂיוּכָל לְכַתֵּב אֶת הַסִּכּוּמִים שֶׁל הַסּוּגִיָּא. עֵט כָּחַל חֲדָשׁ בְּכִיסוֹ. טִיפֶּקֶס בְּקִלְמָרוֹ, וְהַעֲקָר חֶשֶׁק גְּדוֹל לְהַאֲזִין וּלְהַקְשִׁיב לְר' הַלֵּל. "הַשְּׁנָה לֹא אֶהְיֶה כְּשֶׁנָּה שְׁעֵבְרָה" אָמַר לְאִמּוֹ. "אֶתְאַמֵּץ לְשִׁמְעַת כָּל מֶלֶךְ

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ג - משבצה בעטלערס (1)

והיה שם שמחה גדולה מאד. והיה שם כל מיני שמחה: קאפעלייש וקאמעדייש וכיוצא מזה, כל מיני שמחה, הכל היה שם על המשטה.

וכשנעשו שמחים מאד עמד המלך ואמר לבנו: היות שאני חוזה בכוכים, ואני רואה שאתה עתיד לירד מן המלוכה, בכן תראה שלא יהיה לך עצבות כשתירד מן המלוכה. רק תהיה בשמחה.

וכשתהיה בשמחה, גם אני אהיה בשמחה. גם כשתהיה לך עצבות, אף על פי כן אני אהיה בשמחה על שאין אתה מלך. כי אינך ראוי למלוכה, מאחר שאינך יכול להחזיק עצמך בשמחה כשאתה יורד מן המלוכה.

אבל כשתהיה בשמחה, אזי אהיה בשמחה יתרה מאד.

אספר לכם איך היו שמחים. מעשה פעם אחת היה מלך, והיה לו בן יחיד. ורצה המלך למסר המלוכה לבנו בחייו.

ועשה משטה גדול (שקורין באל). ובנדאי בכל פעם שהמלך עושה באל הוא שמחה גדולה מאד,

בפרט עתה, שמסר המלוכה לבנו בחייו, בנדאי היה שמחה גדולה מאד. והיו שם כל השרי מלוכה, וכל הדכסים והשרים, והיו שמחים מאד על המשטה. וגם המדינה היו נהנים מזה שמוסר המלוכה לבנו בחייו, כי הוא כבוד גדול למלך.

וְקִבַּל הַבֶּן מִלֹּךְ אֶת הַמְּלוּכָה בְּיַד רָמָה.
וַעֲשֵׂה לוֹ שָׂרֵי מְלוּכָה, וְדַכָּסִים וְשָׂרִים
וְחֵיל.

וְזֶה הַבֶּן מִלֹּךְ הָיָה חָכָם, וְהָיָה אוֹהֵב חֲכָמָה
מְאֹד וְהָיוּ אֶצְלוֹ חֲכָמִים גְּדוֹלִים. וְכָל מִי
שֶׁהָיָה בָּא אֶצְלוֹ עִם אֵיזָה דְּבַר חֲכָמָה,
הָיָה אֶצְלוֹ בַּחֲשִׁיבוֹת גְּדוֹל מְאֹד.

וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם כְּבוֹד וַעֲשִׁירוֹת בְּשָׁבִיל
הַחֲכָמָה, לְכָל אֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ. מִי שֶׁהָיָה
רוֹצֶה מָמוֹן, הָיָה נוֹתֵן לוֹ מָמוֹן, וּמִי שֶׁהָיָה
רוֹצֶה כְּבוֹד, הָיָה נוֹתֵן לוֹ כְּבוֹד, הַכֹּל
בְּשָׁבִיל הַחֲכָמָה.

וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה חָשׁוּב אֶצְלוֹ הַחֲכָמָה כָּל־
כֶּף, הָיוּ כָּל־לֹקְחִין עֲצָמָן אֶל הַחֲכָמָה,
וַעֲסָקוּ כָּל הַמְּדִינָה בַּחֲכָמוֹת. כִּי זֶה הָיָה
רוֹצֶה מָמוֹן, כִּדִּי שִׁיקְבֵּל מָמוֹן עַל יְדֵי זֶה.
וְזֶה הָיָה רוֹצֶה חֲשִׁיבוֹת וְכְבוֹד.

וּמַחֲמַת שֶׁכָּל־עָסָקוֹ רַק בַּחֲכָמוֹת עַל כֵּן
שִׁכְחוּ שֵׁם בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה טַכְסִיסי
מִלְחָמָה, כִּי הָיוּ כָּל־עוֹסְקִין בַּחֲכָמוֹת.
עַד שֶׁהָיוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה חֲכָמִים גְּדוֹלִים.
עַד שֶׁהִקְטֵן שְׂבָאוֹתָהּ הַמְּדִינָה, הָיָה
בַּמְּדִינָה אַחֲרַת חָכָם גְּדוֹל מְכָל־סָם.

וְהַחֲכָמִים שְׂבָאוֹתָהּ הַמְּדִינָה הָיוּ חֲכָמִים
מְפֹלְגִים גְּדוֹלִים מְאֹד.

וּמַחֲמַת הַחֲכָמוֹת נִתְּפָקְרוּ הַחֲכָמִים שֶׁל
אוֹתָהּ הַמְּדִינָה. וּמִשְׁכּוֹ גַּם אֶת הַבֶּן מִלֹּךְ
הַנֶּ"ל לְדַעְתָּם, וְנִתְּפָקְרָה גַּם־כֵּן. וּשְׂאָר בְּנֵי
הַמְּדִינָה לֹא נִתְּפָקְרוּ. מַחֲמַת שֶׁהָיָה
עִמָּקוֹת וְדַקּוֹת גְּדוֹל בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה שֶׁל
הַחֲכָמִים הַנֶּ"ל, עַל כֵּן לֹא יָכְלוּ שְׂאָר בְּנֵי
הַמְּדִינָה לְכַנֵּס בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה, וְלֹא הִזִּיק
לָהֶם. אֲבָל הַחֲכָמִים וְהַבֶּן מִלֹּךְ, נִתְּפָקְרוּ
כַּנֶּ"ל.

וְהַבֶּן מִלֹּךְ, מַחֲמַת שֶׁהָיָה בּוֹ טוֹב כִּי נוֹלַד
עִם טוֹב, וְהָיוּ לוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת וַיִּשְׁרׁוֹת,
הָיָה נִזְכָּר לַפְּעָמִים: הֵיכֵן הוּא בָּעוֹלָם,
וַיְמָה הוּא עוֹשֶׂה וְכוּ'. וְהָיָה גּוֹנֵחַ וּמִתְאַנֵּחַ
עַל זֶה עַל שֶׁנֶּפֶל לְמַבּוּכוֹת כְּאֵלוֹ וְנִתְּעָה
כָּל־כֶּף. וְהָיָה מִתְאַנֵּחַ מְאֹד.

אֲבָל תִּכְף כִּשְׁהָיָה מִתְחִיל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם
הַשִּׁכָּל, חָזַר וְנִתְּחַזַּק אֶצְלוֹ הַחֲכָמוֹת שֶׁל
אֶפִּיקוֹרְסִית הַנֶּ"ל. וְכֵן הָיָה כִּמָּה פְּעָמִים
שֶׁהָיָה נִזְכָּר כַּנֶּ"ל וְהָיָה גּוֹנֵחַ וּמִתְאַנֵּחַ,
וְתִכְף כִּשְׁהִתְחִיל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַשִּׁכָּל,
חָזַר וְנִתְּחַזַּק אֶצְלוֹ הָאֶפִּיקוֹרְסוֹת כַּנֶּ"ל.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה י"ג משבעה בעטלערס (1)

- ☐ חכמות
1. מה נתן המלך למי שבא אצלו עם איזה חכמה?
- ☐ ממון
- ☐ כבוד
- ☐ שתי התשובות נכונות
2. מה שכחו במדינתו של הבן מלך?
- ☐ את תלמודם
- ☐ את טכסיסי מלחמה
- ☐ את חכמתם
3. מה קרה לבן מלך ולחכמים הגדולים במדינה?
- ☐ נתפקרו
- ☐ נחלשו
- ☐ התחזקו בעבודת השם
4. האם למדת את המעשה השבוע?
- ☐ כן
- ☐ לא
- ☐ חלק

- א. שאלה זכות: באיזה חודש התחיל רבינו לספר מעשה זו?
- (עין ימי מוהר"ת אלת"א"ה)
- ☐ סיון
- ☐ אדר
- ☐ סיון
- ב. למה עשה המלך סעודה?
- ☐ כי ניצח במלחמה
- ☐ כי רצה למסור המלוכה לבנו בחייו
- ☐ לכבוד היום הולדת שלו
- ג. איזה מיני שמחה היה על הסעודה?
- ☐ קאפעלייש (מקהלות זמר)
- ☐ קאמעדייש (משחקי הצגות)
- ☐ שתי התשובות נכונות
- ד. מה אמר המלך לבנו לכשירד מן המלוכה?
- ☐ שיברח מהמדינה
- ☐ להמשיך להיות מלך בתוקף
- ☐ שתהיה בשמחה
- ה. מה אהב מאוד הבן מלך שנעשה עתה מלך?
- ☐ להשתכר
- ☐ כבוד גדול

בעומק המעשה

באיזה עוד מעשה רבינו מספר על מלך שהיה לו בן יחיד שמסר מלכותו לבנו ?
באיזה עוד מעשה כתוב היכן אני בעולם ? ומי אמר זאת ?

תשובות על מעשה י"ב מבעל תפילה (19)

במה פעמים מוזכר בבל מעשה של הבעל תפילה "תורה" ? 4 פעמים

ובא הבעל תפילה הנ"ל אצל שומר אחד, והתחיל לדבר עמו מהתכלית: באשר שעקר התכלית הוא רק עבודת ה', תורה ותפילה ומעשים טובים

אחר כך נכנס הבעל תפילה אל העיר והתחיל שוב לדבר עמו כדרך, באשר שכלם בטעות גדול, ואין זה תכלית כלל, רק עקר התכלית - לעסוק בתורה ותפילה

ולמד עמם הבעל תפילה הזה והאיר עיניהם

וכל העולם שבו אל השם יתברך, ועסקו רק בתורה ותפילה ותשובה ומעשים טובים

דעם רבינ'ס
מעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com